

VAIDEOTSUS

23.09.2024 nr 2-5/24/0063/27

Vaide esitaja: OÜ Taga-Suitsu Talu (registrikood 12299872)

Vaide esitaja esindaja ja kontaktandmed: advokaat Jüri Sulin (Advokaadibüroo EIPRE&PARTNERID); aadress: Pärnu mnt 328-43, 11611 Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond; telefon: 50 32106; e-post: juri@eipre.ee.

RESOLUTSIOON

Juhindudes haldusmenetluse seaduse § 73 lõikest 3, § 85 punktist 4, § 86 lõigetest 1 ja 2 ning tulenevalt vaidemenetluses väljaselgitatud asjaoludest, otsustan:

- 1. Jätta rahuldamata OÜ Taga-Suitsu Talu 02.09.2024 vaie Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 02.08.2024 ettekirjutuse nr 15-3/23-16979-025 kehtetuks tunnistamise nõudes.**

Edasikaebamise kord

Isikul, kelle vaie jäi rahuldamata või kelle õigusi vaidemenetluses rikuti, on 30 päeva jooksul arvates vaideotsuse teatavaks tegemisest õigus pöörduda halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras kaebusega halduskohtusse (Tallinna Halduskohus, asukoht: Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn; e-post: tlnhktallinn.menetlus@kohus.ee).

1. Peamised asjaolud

- 1.1. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) algatas 01.12.2023 järelevalvemenetluse OÜ-le Taga-Suitsu Talu kuuluva Valga maakonnas Otepää vallas Pilkuse külas Paisjärve kinnistul asuva päikeseelektrijaama (elektripaigaldise nr EP-0125708; ehitisregistri koodid 221299927 ja 221299928) nõutele vastavuse ja kasutamise ohutuse kontrollimiseks. Järelevalvemenetluse algatamise aluseks oli TTJA-le laekunud teave, et Inspecta Estonia OÜ 21.11.2023 koostatud auditi protokoll nr IE-23-01396/2 „Elektripaigaldise erakorraline audit“ järeldusotsuse kohaselt ei vasta elektripaigaldis kehtestatud ohutusnõutele ega ole ettenähtud otstarbel kasutamiseks ohutu.
- 1.2. Päikeseelektrijaama kohapealne ülevaatus vastavate spetsialistide poolt toimus 02.04.2024. Ülevaatus aeg oli OÜ-ga Taga-Suitsu Talu kokku lepitud.
- 1.3. Ülevaatus tulemusena vormistati kaks dokumenti:
  - 1) Birke Grupp OÜ vastutava spetsialisti Kaldi Kõiva (diplomeeritud ehitusinsener, tase 7, kompetents: ehitise audit) 26.04.2024 allkirjastatud töö 778-24 „Audit päikesepargi arendusele“;

- 2) OÜ Kolmas Faas volitatud elektriinseneri Henn Jõe (volitatud elektriinsener, tase 8, kompetentsid: ehitus, käit ja järelevalve ning projekteerimine) 18.04.2024 allkirjastatud hinnang.
- 1.4. 08.05.2024 edastas TTJA mõlemad eelmises punktis nimetatud dokumendid OÜ-le Taga-Suitsu Talu tutvumiseks ning 24.05.2024 toimus TTJA-s kohtumine, kus arutati päikeseelektrijaama olukorra üle.
  - 1.5. 02.07.2024 saatis TTJA ettekirjutuse kavandi OÜ-le Taga-Suitsu Talu tutvumiseks, millele ta esitas oma seisukoha ja vastuväited 16.07.2024.
  - 1.6. 02.08.2024 tegi TTJA ettekirjutuse nr 15-3/23-16979-025 (edaspidi ettekirjutus), millega kohustab OÜ-d Taga-Suitsu Talu lõpetama päikeseelektrijaama kasutamine kuni päikeseelektrijaama ehituslike konstruktsioonide püsivuse ja stabiilsuse tagamiseni ning elektriosa tehnilise korrasoleku ja kasutamise ohutuse tagamiseni ning seda kinnitava auditi kandmiseni tarbijakaitse ja tehnilise järelevalve infosüsteemi.
  - 1.7. 02.08.2024 tegi TTJA ettekirjutuse OÜ-le Taga-Suitsu Talu teatavaks.
  - 1.8. 02.09.2024 esitas OÜ Taga-Suitsu Talu (edaspidi vaide esitaja) vandeadvokaadist esindaja vahendusel ettekirjutuse peale vaide.
  - 1.9. 04.09.2024 andis TTJA vaide esitajale tähtaja vaide puuduste kõrvaldamiseks.
  - 1.10. 12.09.2024 kõrvaldas vaide esitaja vaide puudused.

2. Vaide esitaja seisukohad

- 2.1. Vaide esitaja taotleb ettekirjutuse kehtetuks tunnistamist. Vaide esitaja leiab, et ettekirjutusega on rikutud tema õigusi ja piiratud tema vabadust kasutada päikeseelektrijaama.
- 2.2. Vaide esitaja on seisukohal, et ettekirjutus on ebaseaduslik, tugineb valedele faktiväidetele ja on kohati koostatud üksnes valikuliselt tõendeid arvesse võtvalt. Vaide esitaja põhjendab vaidet alljärgnevate seisukohtadega, mis käesolevas vaideotsuses on esitatud lühendatud ja osaliselt ümbersõnastatud kujul.
- 2.3. Vaide esitaja on seisukohal, et ettekirjutuses on faktiline alus esitatud puudulikult ja sellest on välja jäetud olulised asjaolud. Eelkõige heidab vaide esitaja TTJA-le ette, et ettekirjutuses ei ole kajastatud sama päikeseelektrijaama suhtes 2020. aastal toimunud menetlust. Vaide esitaja leiab, et ettekirjutuse aluseks olevad õigusaktid kehtisid samasugusel kujul ka 2020. aastal ja päikeseelektrijaam oli samasuguses olukorras juba sel ajal, mistõttu ei olnud TTJA tegevus 31.08.2020 alustatud menetluse lõpetamisel 05.10.2020 õiguspärane.
- 2.4. Vaide esitaja on veendunud, et just TTJA asjatundmatu tegevuse ning läbi viimata menetluse tõttu 2020. aastal saavutas päikeseelektrijaama ehitaja tsiviilasjas nr 2-20-17746 võidu ja vaide esitaja kahjuks tehti kohtuotsus, mille kohaselt vastab päikeseelektrijaam nõuetele. Vaide esitaja hinnangul võimaldas TTJA käitumine ja seisukoht, nagu päikeseelektrijaam oleks nõuetekohane, ehitusettevõtjal tsiviilkohtus saavutada see, et vaide esitaja pidi maksma ehituse eest, mis tuleb ettekirjutuse tõttu 100% ümber ehitada.
- 2.5. Vaide esitaja on seisukohal, et TTJA on ettekirjutust tehes rikkunud õiguskindluse põhimõtet ja käitunud sõnamurdlikult, kuna on seni väitnud, et TTJA-d ei huvita ehituslik osa vaid elektriosa ning TTJA-l puudub pädevus ehituslikule osale hinnangut anda, kuid ettekirjutus puudutab suures osas ehituslikku osa. Vaide esitaja hinnangul on TTJA rikkunud kaalutluse kohustust, jättes selgitamata, miks on asutud 2020. aastal väljendatud seisukohast erinevale positsioonile.
- 2.6. Vaide esitaja on seisukohal, et talle ei ole tagatud õigust olla ära kuulatud. Vaide esitaja heidab TTJA-le ette, et 24.05.2024 kohtumist ei salvestatud, kuigi vaide esitaja väitel oli selles kokku lepitud. Samuti on vaide esitaja etteheiteks, et ärakuulamise protokoll nr 1-8/24/0039/691 ei koostatud vaide esitaja sõnade kohaselt ja see ei peegeldanud

kohapeal toimunud. Vaide esitaja etteheiteks on ka asjaolu, et vaide esitaja poolt ärakuulamise protokollile tehtud vastuväiteid ei ole ettekirjutuses kajastatud.

3. TTJA seisukohad vaide lahendamisel

- 3.1. Vaie on esitatud ja vaide puudused on kõrvaldatud tähtaegselt. Vaide esitaja esindaja poolt vaide puuduste kõrvaldamise dokumendis antud esindusõigust puudutava selgitusega seoses peab TTJA vajalikuks juhtida tähelepanu asjaolule, et vaidemenetluse näol on tegemist haldusmenetlusega, mis näeb ette esindusõiguse üksnes läbi kirjaliku volituse, mitte halduskohtumenetlusega, kus advokaadist esindaja puhul tema esindusõigust eeldatakse.
- 3.2. TTJA peab vaide esitaja etteheiteid ja süüdistusi põhjendamatuks ning leiab, et ettekirjutuse kehtetuks tunnistamiseks ei ole alust. Ettekirjutus on vajalik ja õiguspärane nii materiaalselt kui formaalselt ning kõiki tõendeid on kohaselt hinnatud. TTJA põhjendab oma seisukohta alljärgnevalt:
  - 3.2.1. Ettekirjutusega ei rikuta vaide esitaja õigusi ega piirata tema vabadust kasutada päikeseelektrijaama. Kuivõrd päikeseelektrijaamal puudub jätkuvalt kasutusluba, ei ole selle kasutamine seaduslik. Seega ei saa ettekirjutus adressaadi õigusi rikkuda ega piirata vabadust, mida vaide esitaja on ebaseaduslikult realiseerinud.
  - 3.2.2. TTJA selgitab, et kuna ettekirjutusega lõppenud järelevalvemenetlus on täiesti uus menetlus, mis on algatatud teisel õiguslikul alusel, ei oma 2020. aastal lõpetatud järelevalvemenetluses tehtud toimingud ja järeldused selles menetluses tähtsust. TTJA ei ole uuendanud varasemat järelevalvemenetlust, mistõttu ei ole selles toimunu kajastamine ettekirjutuses kuidagi asjakohane.
  - 3.2.3. TTJA varasema järelevalvemenetluse lõpetamine ei ole põhjutanud tsiviilasjas nr 2-20-17746 vaide esitaja kaotust. Vaide esitaja üritab alusetult panna TTJA-d vastutama enda tegemata jätmete eest. Tallinna Ringkonnakohtu 11.05.2023 otsusest tsiviilasjas nr 2-20-17746 (edaspidi kohtuotsus) ei nähtu, et TTJA järelevalvemenetluse lõpetamist oleks kohtuasjas tõendina hinnatud ja sellele vaide esitaja väidetud kaal antud. Kohtuotsuses on hoopis vaide esitajale ette heidetud seda, et ta ei ole ehitajat nõuetekohaselt puudustest teavitanud ega andnud talle tähtaega puuduste kõrvaldamiseks ning et tema väited päikeseelektrijaama lepingutingimustele mittevastavuse osas on tõendamata. TTJA juhib tähelepanu asjaolule, et vaide esitaja on jättnud päikeseelektrijaama ehitamisega seoses osad oma kohustused täitmata ja seetõttu ennast ilma jättnud võimalikest tõenditest päikeseelektrijaama puuduste tõendamiseks. Ehitusseadustiku (EhS) § 19 lõike 1 punkti 5 ja § 20 lõike 1 koostoimest tulenevalt oli vaide esitajal kohustus päikeseelektrijaama ehitamisel tagada kvalifikatsiooninõuetele vastava isiku poolne omanikujärelevalve. EhS § 50 lõike 1 ja EhS lisa 2 kohaselt peab päikeseelektrijaama kui elektritootmisrajatise kasutusele võtmiseks olema väljastatud vastav kasutusluba. Pole välistatud, et kui vaide esitaja oleks omanikukohustust korrektset täitnud ja taganud nõuetekohase omanikujärelevalve ning taotlenud kohalikult omavalitsuselt kasutusluba, võinuks TTJA poolt 01.12.2023 algatatud järelevalvemenetluses tuvastatud puudused olla fikseeritud oluliselt varem.
  - 3.2.4. TTJA ei ole sõnamurdlikult käitunud seoses ehitise järelevalvega, kuna pole oma seisukohta muutnud. TTJA viib järelevalvemenetlusi läbi ja lahendab need konkreetsel ajahetkel konkreetsete asjaolude pinnalt. Kuivõrd 2020. aastal lõpetatud järelevalvemenetluse ja vaidlustatud ettekirjutuse andmise aluseks olevate eksperthinnangute tegemise ajaline vahe on enam kui kolm aastat, siis on loomulik, et päikeseelektrijaama olukord on muutunud. Ajafaktori ja looduspõhjuste mõjul võivad ilmned ehitise (varjatud) puudused, nagu antud päikeseelektrijaama puhul juhtunud on (nt paljastunud vundamentidest nähtub valed pikkuste ja läbimõõtudega kinnitusvaiade kasutamine, paneelide osalisest riknemisest nähtub ebasobivate

- kinnitusvahendite kasutamine jne). 2020. aastal äsja valminud ehitise puhul oleks olnud äärmiselt keeruline selliseid varjatud puudusi tuvastada.
- 3.2.5. Alusetu on vaide esitaja väide, et teda ei ole ära kuulatud. TTJA on ära kuulamist korrektselt ja korduvalt teostanud. Vaide esitaja on saanud oma arvamust avaldada osapoolte vahel peetud kirjavahetustes, telefonivestlustes, erinevatel kohtumistel ning vaide esitaja on saanud esitada oma seisukoha ettekirjutuse eelnõule. Seega vaide esitaja on saanud järelevalvemenetluses esitada oma seisukohad ja vastuväited. Kuivõrd suuremalt jaolt on vaide esitaja etteheited seisnenud süüdistustes seoses 2020. aastal lõpetatud järelevalvemenetlusega ning TTJA ametnikele suunatud põhjendamatutes pahatahtlikes rünnakutes, polnud nende kajastamine ettekirjutuses vajalik ega asjakohane. Asjaolu, et ettekirjutus kõiki vaide esitaja seisukohti ja vastuväiteid ning alusetuid süüdistusi ei kajasta, ei tähenda, et ta pole saanud oma ära kuulamisõigust teostada.
- 3.2.6. Alusetud on vaide esitaja vaeleväited ära kuulamise protokollis puudutavas. Ära kuulamise protokoll vastab nõuetele, kuna see sisaldab haldusmenetluse seaduse (HMS) § 18 lõikes 2 toodud andmeid ja see on allkirjastatud sama paragrahvi lõikes 3 nimetatud isiku poolt. TTJA märgib, et ära kuulamise protokoll ei ole stenogramm, mis peab kajastama kõike räägitut sõna-sõnalt, ja selle koostamiseks ei ole vajalik salvestuse olemasolu. TTJA selgitab, et kohtumise salvestamise ettepanek tehti vaide esitaja poolt, kuid TTJA ei andnud sellele nõustumust, mistõttu ei saanud olla kokkulepet kohtumise salvestamiseks ja vaide esitaja vastupidine väide on väär. Küll aga kinnitas TTJA, et kohtumine protokollitakse ning seda ka tehti.
- 3.2.7. TTJA-le jääb arusaamatuks vaide esitamise tegelik eesmärk. Ebaseaduslikult päikeseelektrijaama kasutanud vaide esitaja on esitanud ettekirjutuse kehtetuks tunnistamise nõude, kuid samas soovib, et ettekirjutust täiendatakse vaide esitaja hinnangul oluliste faktiliste asjaoludega. TTJA hinnangul ei mõjutaks vaide esitaja soovitud faktiliste asjaolude lisamine ettekirjutuse teksti selle lõppjärel dust, et päikeseelektrijaama olemasolevas seisukorras kasutamine võib põhjustada ohtu ja selle kasutamine tuleb lõpetada kuni puuduste kõrvaldamiseni. Lisaks ei ole vaide esitaja poolt soovitud faktiliste asjaolude lisamine võimalik ainuüksi sel põhjusel, et tegemist on suuresti vaeleväidetega, mis ei oma mingit puutumust ettekirjutuseni viinud järelevalvemenetlusega. Ettekirjutuses ehk haldusaktis asjassepuutumatute väidete või paljasõnaliste asjaolude kajastamine ei oleks kooskõlas HMS § 55 lõikega 1, mille kohaselt haldusakt peab olema selge ja üheselt mõistetav.
- 3.3. Kõike eeltoodut arvesse võttes leiab TTJA, et vaie Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 02.09.2024 ettekirjutuse nr 15-3/23-16979-025 kehtetuks tunnistamise nõudes tuleb jätta rahuldumata HMS § 85 punkti 4 alusel.

(allkirjastatud digitaalselt)
 Oliver Gailan
 sideosakonna juhataja
 peadirektori ülesannetes